

متن پرسش

بسمه تعالی . . . سلام علیکم. . . استاد عزیز با توجه به اینکه زمین هیچ گاه از حجت خدا خالی نخواهد بود و نبوده، که حجت خدا همان امام بر حق است و این حجت باید حضوری در زمین داشته باشد، قبل از حضرت محمد علیه آلا ف تحیه و الثناء چه کسی یا کسانی امام بوده اند؟ مثلاً اگر حضرت ابراهیم به مقام امامت رسیده اند، آیا نباید این مقام از کسی به ایشان منتقل شده باشد؟ مثل امامان خودمان که با شهادتشان این مقام به ایشان منتقل میشد. . . و آیا اگر قبل از رسول الله علیه آلا ف تحیه و الثناء امام بوده است، نباید حدیث کلنا محمد در موردشان صدق کند؟ . . موفق و پیروز باشید. با تشکر.

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام همان طور که مستحضرید روایت می فرماید: « لَا تَخْلُو الْأَرْضُ مِنْ قَائِمٍ بِحُجَّةٍ إِلَّا ظَاهِرًا مَشْهُورًا أَوْ بَاطِنًا مَسْتُورًا » زمین از قائم به حجت خدا خالی نیست چه آن حجت ظاهر و مشهور باشد و چه باطن و مستور. از طرفی رسول خدا «صلوٰة الله علیه وآله» می فرماید: «یا علی! إِنَّ اللَّهَ آيَدُ بَيْتِ النَّبِيِّينَ سِرًّا وَ آيَدُنِي بَيْتِ جَهْرًا» ای علی! خداوند تو را وسیلهی تأیید سایر انبیاء قرار داد در خفا وسیلهی تأیید من قرار داد آشکارا. پس معلوم می شود مقام ولایت و حجت الهی همواره در عالم بوده است یا آشکارا و یا پنهانی. (والله اعلم). موفق باشید